

Itzulpenari buruzko zenbait aldizkariren berri ematea

BABEL. Revue Internationale de la Traduction. Organe Officiel de la Fédération Internationale des Traducteurs. Publié avec le concours de l'UNESCO. Organe trimestriel d'information et de recherche dans le domaine de la traduction. International Journal of Translation. Official Organ of the International Federation of Translator. Published with the Assistance of UNESCO. Quarterly Journal devoted to information and research in the field of translation. Vol. XXXII. N. 3/1986.

Sommaire-Contents

Editorial

Articles

MURIEL VASCONCELLOS: A Functional Model of Translation:
Humor as the Case in Point.

W. TERENCE GORDON: Translating Word-Play: French-English. English-French.

GEORG TRÜBNER: Johann Joachim Christoph Bode - führender Vermittler zwischen der englischen und deutschen Literatur und einflußreicher Übersetzer der vorklassischen Zeit.

Le monde de la traduction – The World of Translation

La Vie de la FIT – The Life of FIT

Les Organes de la FIT – The Organs of FIT

Revues et bulletins des sociétés de la FIT – Reviews and Newsletters of FIT member societies.

Climats de la traduction: faits et chiffres – Climates of Translation: facts and figures.

Collection UNESCO d'œuvres représentatives – UNESCO Collection of Representative Works.

Informations Bibliographiques et Lexicographiques

Bibliographical and Lexicographical Information.

JEAN DELISLE: Au coeur du dialogue canadien.

HENRY G. BURGER: The Wordtree (GYÖRGY RADO).

J.C. SANTOYO: El delito de traducir (GYÖRGY RADO).

RONNIE APTER: Digging for the Treasure. Translation after Pound.

WERNER CREUTZIGER: In Dichters Lande gehen. Übersetzen als Schreibkunst (GYÖRGY RADO).

EDMOND CARY: Comment faut-il traduire? (GYÖRGY RADO).

JANKOMODER: Slovenski Leksikon novejsegaprevajanja(GYÖRGY RADO).

JACQUES DERRIDA: Des Tours de Babel.

ANTOINE BERMAN: L'épreuve de l'étranger: culture et traduction dans l'Allemagne romantique (YVES GAMBIER)

Dictionary of Electrical Engineering and Electronics. German-English.

Dictionary of Animal Production Terminology, by the European Association for Animal Production. English-French-Spanish-German-Latin.

GUIDO GOMEZ DE SILVA: Elsevier's Concise Spanish Etymological Dictionary.

ROLF SUBE: Dictionary of Radiation Protection. Radiobiology and Nuclear Medicine.

Terminologie – Terminology

JEAN MAILLOT: Le mot juste.

Forum

Nos auteurs – Our authors

Babel aldizkariaren zenbaki honek hiru artikulu eskaintzen ditu literatur itzulpenaren arazoei buruz.

Muriel Vasconcellosek ahalegin bat egiten du aditzera emateko posible dela umorea itzultzea eta zer zentzutan den ere argitzen du. Metodo estrukturalista erabiliz brasildar portugesezko testu-corpus bat eskaintzen du.

W. Terrence Gordonek ingeles eta frantsesekoa adibide konkretuekin lantzen du arazoa eta iradokizun praktikoak eskaintzen ditu literatur-itzultzai-leentzat.

Hirugarren artikuluak Europako itzulpenaren historiari ekarpen bat egiten dio J.J. Ch. Bode (1730-93) ingeles eta frantsesekoa literaturaren itzultaile alemaniar izan zenaren berri emanet.

BABEL. Revue Internationale de la Traduction. Organe Officiel de la Fédération Internationale des Traducteurs. Publié avec le concours de l'UNESCO. Organe trimestriel d'information et de recherche dans le domaine de la traduction. International Journal of Translation. Official Organ of the International Federation of Translator. Published with the Assistance of UNESCO. Quarterly Journal devoted to information and research in the field of translation. Vol. XXXII. N. 4/1986.

Sommaire-Contents

Editorial

Articles

GONIE BANG: The Imagination of the Writer and of the Literary Translator.

KATHARINA REISS: Ortega y Gasset, die Sprachwissenschaft und das Übersetzen.

INGRID KURZ: Dolmetschen im alten Rom.

HENRI VAN HOOF: La traduction aux Pays-Bas et en Flandre.

Le monde de la traduction – The World of Translation

La Vie de la FIT – The Life of FIT

Les Organes de la FIT – The Organs of FIT.

Revues et bulletins des sociétés membres de la FIT – Reviews and Newsletters of FIT member societies.

Climats de la traduction: faits et chiffres – Climates of Translation: facts and figures.

Collection UNESCO d'œuvres représentatives – UNESCO Collection of Representative Works.

Informations Bibliographiques et Lexicographiques

Bibliographical and Lexicographical Information

Translation Perspectives 11, ed. Marilyn Gaddis Rose.

RIA VANDERAUWERA: Dutch Novels Translated into English (MARILYN GADDIS ROSE).

K. NENTWIG: Elsevier's Dictionary of Opto-Electronics and Electro-Optics.

HUGHES VAUCHER: Elsevier's Dictionary of Trees and Shrubs.

GORDON LOGIE: Glossary of Planning and Development.

Terminologie – Terminology.

CHR. LAUREN: Nordterm.

S. LØLAND: The Nordic Language Secretariat.

Forum

Prizes Awarded to Translators.

Nos auteurs – Our authors.

Zenbaki honetan bereziki azpimarratzen da Ekiadde Urruna eta Euramerikaren arteko itzulpena, eremu hispanikoa eta beste eremuen arteko itzulpena eta baita antzinata eta Aro Modernoaren artekoa ere.

Hego Koreako Gonie Bangek Txinako Errepublika Herritarrean dagoen itzulpen-giroaren berri ematen du eta Ekiadde Urruneko itzultzaileak egiten

dituzten ahaleginen berri ematen digu munduaren beste alderdi batzuekiko harremanak ezartzeko.

Bang profesoreak itzultzale literarioaren bokazio unibertsala azpimarratzen du eta Txinako Herri-Errepublikari buruz ematen dituen datuek nahiko ongi deskribatzen dute herrialde hartako itzultzairen statusa eta antolamendua.

Katharina Reiss, alemaniako tradukologo sonatuak, Ortega y Gasseten "Esplendor y Miseria de la Traducción" saiakeraren bertsio berri bat egin duelarik, aurretik zegoenarekin konparatzetik sortutako oharra eskaintzen diu eta gainera saiakeraren analisi bat egiten du.

Ingrid Kurzek, Aintzinako Erromako interpretaritza-kasuak aipatzen dituzten autoreen aipamenak dakartza. Eta Henri van Hoof, holandar tradukologoak holanderarako itzulpeneren historia orokor bat egiteko datuak biltzeari ekin dio obra literario eta zientifikoak barne direla. Erdi Arotik hasi eta gure egunotara arteko europar kulturaren ikuspegia ematen du.

Terminologi zutabeak oraingoan eskandinabiar herrialdeei buruzko informazioa dakin, eta FORUMen itzultzaleek irabazitako sarien berri ematen da.

BABEL. Revue Internationale de la Traduction. Organe Officiel de la Fédération Internationale des Traducteurs. Publié avec le concours de l'UNESCO. Organe trimestriel d'information et de recherche dans le domaine de la traduction. International Journal of Translation. Official Organ of the International Federation of Translators. Published with the Assistance of UNESCO. Quarterly Journal devoted to information and research in the field of translation. Vol. XXXIII. N. 1/1987.

Sommaire-Contents

Editorial

Articles

GYÖRGY RADO: A Typology of LLD Translation Problems.

ELENA NIKOLOVA: Bulgarian Literature in Translation. Problems of a Language of Limited Diffusion.

BOGNA OPOLSKA-KOKOSZKA: Pour un modèle interdisciplinaire de la traduction.

HENRI VAN HOOF: La traduction aux Pays-Bas et en Flandre II

Le monde de la traduction – The World of Translation

La Vie de la FIT – The Life of FIT

Les Organes de la FIT – The Organs of FIT

Revues et bulletins des sociétés de la FIT – Reviews and Newsletters of FIT member societies.

Climats de la traduction: faits et chiffres – Climates of Translation: facts and figures.

BELGIQUE: La traduction administrative en milieu national et international.

Collection UNESCO d'œuvres représentatives – UNESCO Collection of Representative Works.

Informations bibliographiques et lexicographiques

Bibliographical and Lexicographical Information

JUSTA HOLZ-MÄNTTÄRI: Translatorisches Handeln.

Ed. CATRIONA PICKEN: Translation and Communication.

Ed. ÉVA H. STEPHANIDES: Contrasting English with Hungarian.

HELEN THOMAS - JUDIT MOLNAR: Hungarian into English and Back. A Book of Exercises in Translation and Style.

PAUL BENNETT and others: Multilingual Aspects of Information Technology.

DETLEV BLANKE: Internationale Plansprachen. Eine Einführung.

Terminologie – Terminology

Three important books in the field of terminological research:

Ed. WOLFGANG NEDOBITY: Terminologies for the Eighties. With a special section: 10 years of Infoterm.

Ed. MAGDALENA KROMMER-BENZ: Second Infoterm Symposium - Deuxième Symposium d'Infoterm.

KLAUS BAAKES: Theorie und Praxis der Terminologieforschung Deutsch-English.

Forum

An International conference on "Translation Theory and the Training of Translators and Interpreters" in Berlin GDR.

Prizes awarded to Translators

Manifeste de Tours (Guillemette Belleteste).

Nos auteurs – Our authors

Babel aldizkariaren ale honetan badira bi artikulu behintzat, euskal itzulailearentzat, eta euskal itzulpenak ardura dion ororentzat, bereziki interesgarriak direnak.

G. Radó, aldizkari honen zuzendariak, bera ere hedadura txiki batetako hiztuna izanik, hungariarra hain zuzen, artikulu labur baino trinko batetan, hedadura txikia duten hizkuntzetako itzulpena definitzen eta hizkuntza horietatiko eta horietarako itzulpenaren ezaugarri eta arazo nagusienak aipatzen ditu.

Hedadura txikiko hizkuntza, berorren hiztunen, bestelako erabiltzaile eta ikasleen kopuruaren arabera definitzen du.

Hedadura txikiko hizkuntz hauetako arazoak sei iturburu-modutatik datozena dio G. Radók: hizkuntzen ezaguera, itzulpen gogor edo egoskaitzaren papera hizkuntza hauetan; beste itzulpen batetik eta ez jatorrizkotik egindako itzulpenarena; jatorrizko eta xede hizkuntzako antzeko adierazkizunen esanahi desberdintasunak; itzultzailearen ama hizkuntzatik bestetara egiten diren itzulpenak; hedadura txikiko hizkuntzetako itzulpenak mundu-literatura-rekin duen zerikusia. Sei arazo moduok labur eta zehatz aztertzen ditu G. Radón bere artikuluan.

Elena Nikolovak Bulgariako literaturan itzulpenak izan duen papera aztertzen du, hedadura txikiko hizkuntzetako itzulpenaren adibide bat emanet horretan.

Hedadura txikia duten hizkuntzetako itzulpenaren gai honetatik aparte, Bogna Opolska-Kokoszka teoriliariak itzulpenaren ikerketarako disziplinar-teko modelo bat proposatzen du. Itzulpenaren teorilari honek dioenez, ohituegiak gaude itzulpena ikuspegi linguistiko soil batetik begiratzen. Ikuspegi oreaktu batetara iristeko, ordea, ikuspegilinguistiko honez gainera, ikuspegi filosofikoa, psikologiazkoa eta soziokulturala ere kontutan artu beharrekoak dira.

Henri van Hoofek, bere aldetik, Babel aldizkari honen aurreko alean hasia zuen neerlandearazko itzulpenaren historia laburrari jarraipena ematen dio.

CONTRASTES. Revue de l'Association pour le Développement des Etudes Contrastives. N° 12. Mai 1987

C. BOISSON: L'auxiliaire "faire" comme trace annonciative et le concept de maîtrise.

A. BENELAC: Différents modes d'expression de l'intensité affective utilisée en Jaquétia.

- R. AIT-OUMEZIANE: Grammaire et enseignement du français aux arabophones: la solution d'une pratique contrastive.
- A. MINGUZZI: Les interférences sur le système linguistique second en formation.
- A. MURIAS: A propos de quelques résultats théoriques et pratiques de la théorie de la valence appliquée au portugais et à l'allemand.
- A. RAULIN: Langues et espaces: les "phrasal verbs" en anglo-américain.

Comptes rendus et colloques.

Courrier des lecteurs.

CONTRASTES aldizkaria beti da interesgarria. Ale honetan hala ere badira zenbait artikulu euskal irakurlearentzat interes berezia dutenak, Senez-en ale honetan bereziki, beronen gai ia monografikoa itzulpena eta hizkuntzen irakaskuntzaren arteko erlazioa delarik.

Hala, R. Ait-Oumeziane-ren artikuluan gramatikaren erabileraren edo gramatikazko kontzeptuen erreibindikazio bat egiten da hizkuntzen irakaskuntzarako. Autoreak bere esperientzian erreparatu ahal izan duenez, arabe hiztunek frantzes ikastean izaten dituzten interferentziak eragozteko eta itzurtze-ko, praktika horretan antzematen diren interferentziak eragiten dituzten hizkuntzarteko desberdintasunak sistematikoki tratatuko dituen estrategia bat prestatu behar da. Horretarako ez dute askorik balio xede-hizkuntzaren mekanismuak deskribatzen dituzten ohizko gramatikek, bistan da.

A. Minguzzik, zentzu berean, Contrastes aldizkariaren aurreko alean hasiera eman zion ikerketarari jarraipena ematen dio, frantsesa ikasten ari den italianoak izan ohi dituen interferentzia ohizkoenak banan banan aztertz eta interpretatz.

Augusto Múrias irakasle portugesak, hizkuntzen irakaskuntzarako metodologia berrien eraikuntzan garrantzia handia izan duen balentziaren kontzeptua aztertzen du. Helbig/Schenkelek alemanierazko aditzen deskribapenerako erabili izan duten balentzia sintaktikoaren kontzeptua aditzeraz eman on-doren, modelo hori osatu eta hobetzeko zenbait proposamendu egiten ditu.

Cuadernos de Traducción e Interpretación. Quaderns de Traducció i Interpretació. E.U.Y.I. Escuela Universitaria de Traductores e Intérpretes. Universidad Autónoma de Barcelona. Bellaterra, 1986. N. 7.

Índice

Informe: Traducir a los clásicos.

Las dos fases de la traducción de textos clásicos latinos y griegos.
Valentín García Yebra.

Sobre las traducciones de la "Biblioteca Clásica Gredos". *Carlos García Gual.*

Tres traducciones de un mismo texto poético latino. *Virgilio Bejarano.*

Cor d'entrada de les Suplicants d'Esquil. *Manuel Balasch.*

"El rapte d'Hélène", Col·lut (traducció de Francesc J. Cuartero i Iborra).

De arte translationis. *Francesc J. Cuartero i Iborra.*

Entrevista a mossèn Manuel Balasch i Recort. Els clàssics en català;
La Fundació Bernat Metge. Lourdes Mañé i Martí.

Artículos

P. NEWMARK: La enseñanza de la traducción especializada.

PHILIPPE CURVERS, JEAN KLEIN, NINA RIVA et CLAUDE WUILMART: La traduction à vue comme exercice préparatoire et complémentaire à l'interprétation de conférence.

AGUSTIN COLETES BLANCO: Pérez de Ayala, traductor del inglés.

LIDIA ANOLL: Les traduccions catalanes de l'obra de Balzac.

ALEX ALSINA i AURORA BEL: Els pronoms personals en català i en castellà: Anàlisi i contrast.

MIGUEL REQUENA: Ida y vuelta a Venecia: Viajes en solitario de un joven poeta.

JOSE ANTONIO ZABALBEASCOA: Un drama nuevo y Yorick's Love.

MANUEL A TOST PLANET: Claude Simon y "la materia de España".

Entrevista

Entrevista amb David Rosenthal. *Amalia Rodríguez Monroy.*

Reseñas.

Aldizkari trinko eta mamitsua da hau. Lehenengo atalean zenbait klasi-koren itzulpenak dakarza, batzuetan soilik, batzuetan zenbait konparaturik, eta beren jatorrizko testuak; bestalde ere, testu klasikoen itzulpenerako sortzen diren gramatika eta interpretazio arazoak komentatzen dira eta baita hauei aurre egiteko era desberdinak, joera desberdinan abantailak eta desbantailak. "Biblioteca Clásica Gredos" sailaren zergatia, asmoak eta ezaugarrriak esplikatzen ditu beraren asesore den Carlos García Gual-ek. Manuel Balasch i Recort-i egiten dioten elkarritzeta ere oso interesgarria da.

Hala ere, bigarren atala iruditzen zait interesgarriena, artikuluak alegia. Hemen ageri direnetan, Pérez de Ayala-ri buruzkoa gustatu zait gehien. Idazle honek oso jarrera garbia zuen itzulpenari buruz eta baieztapen borobilak eta ausartak egiten ditu idazteaz eta itzulpenaren alderdi eztabaidatuenez. Esate baterako, hona bere esaldi batzuk: *Si una traducción cualquiera, sobre todo en verso, anda frisando siempre en traición y crimen de esa majestad poética, ¿qué no ocurrirá cuando sobre este natural riesgo se añade el surplus de aquellas caprichosas exigencias?* Geroxeago: *Toda obra literariamente buena es traducible, porque su bondad y su aptitud para ser traducida vienen a ser la misma cosa. Su bondad es su sustancia.* Gazteleraako literaturaren frakasua atzerrian ea idazleen itzulezintasunari zor zaion galdetzean honela erantzuten du: *Es que si son intraducibles no merecen ser leídos en la lengua original. Toda lectura es una traducción mental. Yo divido los escritores de mi país en traducibles e intraducibles. Uno de esos matueros del idioma, puristas y clasicistas a tontas y a locas, eligiría al intraducible. Por el contrario, yo pienso que el bueno es el traducible.* Perez Ayala-rentzat, beraz, mami bera azal desberdinez ematea da itzulpena. Mami hau —bertsio originala, kasu honetan— unibertsala da esentzia, baina formaz alda daitekeena. Hala behar ere, gainera, transzendentziz izango bada. Ondoren, bere itzulpen batzuk ematen dira, bere ideiak praktikan erakustearren, eta, egia esan, oso dotore eta onak dira, esannahi aldetik zehatzak. Artikulu horretarako, egileak, Ayala-ren liburu askotatik atera ditu iritzi eta komentario horiek. Beste artikulu guztiak edo gehienak irakaskuntzaren ikuspuntutik hartuak daude gehienbat.

J. L. Agote

La traduction. De la théorie à la didactique. Etudes réunies par Michel Ballard. Université de Lille III. Travaux et Recherches.

Table des Matières

MICHEL BALLARD: Présentation.

MICHEL BALLARD: La Traduction relève-t-elle d'une pédagogie?

- GEORGES MOUNIN: Pour une Pédagogie de la Traduction.
- JEAN-RENE LADMIRAL: Pour la Traduction dans l'enseignement des langues, "Version" moderne des humanités.
- CLAUDE TATILON: Place de la Linguistique en Pédagogie de la Traduction.
- MAURICE PERGNIER: La Traduction, les structures linguistiques et le sens.
- MARIE-CLAUDE et GUY BOURQUIN: Les problèmes de la Traduction Automatique.
- GEORGES GARNIER: L'Aspect Verbal en Anglais et en Français.
Note de systématique comparée.
- MICHEL BALLARD: Le Syntagme Prépositionnel expansion du Syntagme Nominal dans sa Traduction de l'Anglais au Français.
- MICHEL KRZAK: Traduction et Terminologie.
- JEAN-RENE LADMIRAL: Traduction et Psychosociologie.

APETI. Boletín Informativo de la Asociación Profesional Española de Traductores e Intérpretes. Diciembre 1986. N. 26.

Sumario

Apeti informa

- Creación de una Escuela de Traductores Jurídico-Administrativa en el País Vasco.
- Admisiones.
- Balance General de 1986 - Tesorería.
- Clasificación OIT/Ginebra.
- Nota necrógica.

Congresos – Efemérides

- Reunión del Consejo y Bureau de la FIT en Granada.
- I Simposio Internacional de Traducción en Lengua Catalana.
- Encuentro de traductores peninsulares en Santiago de Compostela.

Colaboraciones

Traducción y enriquecimiento de la lengua del traductor (continuación).

L'aiuto del computer al lavoro del traduttore.

La formación de Traductores e Intérpretes (Universitat Autònoma de Barcelona).

Le problème de la traduction des noms propres.

La prensa informa

Premio Nacional de Traducción a la de "Shih Ching" al castellano.

Distribuidas las subvenciones de Cultura a la traducción.

El proyecto de ley de propiedad intelectual, a las Cortes.

Piden más traducciones de las lenguas peninsulares.

Ovidio y los traductores.

"Colaboraciones" atalaz gainera ezer gutxi esan daiteke Apeti-ren ale honi buruz, goiko aurkibide edo sumario horretan ageri diren izenburuak laburki azaltzera mugatzen bait da beste guztia.

Aipatutako ataletik lehen artikulua da interesgarriena, Valentín García Yebra-k "Itzulpenea eta Itzultzaiaren hizkuntzaren aberastea" egiten duena. Aurreko alean hasitakoaren jarraipena da eta, itxura denez, luzea izango da guztira, zeren oraindik ere gaztelaniazko itzulpeneak historian zehar gaztelearen finkapenean izan duen eragina esplikatzen du, gaingiroki, erreinuz erreinu eta menderik mende, bitxikeriak eta garai desberdinak iritzia azalduaz. Ale honetan XII. eta XIII. mendeetatik Errege Katolikoengana (1471-1504) doan aldia hartzen du aztergai, eta bukaeran dioenez hurrengoan hasiko da esplikatzen "zeintzuk diren eta nola funtzionatzen duten itzulpenak adierazpide bezala darabilen hizkuntza moldeatzentzat eta aberasten duten mekanismoak".

Itzultzale eta interpretarien eskolatzeari dagokion artikulua Kataluniako Itzultzale eta Interpretari Eskola Unibertsitarioak egina da eta bertan esaten denez, gaurko egunean eskola hori lotzen duen marko juridikoa ez da egokia itzultzaleak ongi prestatzeko eta, horrenbestez, proposamen bat egiten da "Itzultzale eta Interpretari Eskola Unibertsitarioak" berregituratuaz Europako Elkartekoaren arauerako "Itzultzale eta Interpretarien Goimailako Instituak" sortzeko. Ikasketa Plangintza berriko ikastaldia lau urtetakoa da eta bertan emandako titulua lizenziaturen baliokide litzateke. Gainera, Europako Elkarrekin laguntzak ematen ditu europar unibertsitateekin kolaboratuz ikasketa programa komunak eragiten dituzten unibertsitateentzat, etorkizunen elkarren artean ikasleak trukatu eta elkarren osagarri izatera lagunduko duen zubia eraikitzearentzat.

Beste artikulu batean, konputadorak itzultzailaren lanerako ematen duen laguntza handia omen dela dagoeneko dio Carol Chisholm-ek eta, zenbait programaren esplikazio labur bat eman ondoren, esaten du etorkizunean ere itzultzaila ezinbestekoa izango dela baina ordenagailuak zeregin handia izango duela itzulpenean.

Izen propioei buruzko artikuluan, senide arteko loturez, generoaz, maiuskula eta minuskularen erabilera, instituzioen izenak itzultzeaz edo ez itzultzeaz, etab. mintzo zaigu Jiri Elman.

J. L. Agote